



**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ**  
**ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ**  
**ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ**  
**ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ**  
**Δ/ΝΣΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ**  
**ΤΜΗΜΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ**

**ΑΠΟΦΑΣΗ**

**159/2014**

**(της διαδικασίας του άρθρου αρ. 2, παρ. 2, περ. ια' του Ν. 4013/2011)**

**Η ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ**

Στην Αθήνα σήμερα, την 15 Μαΐου του έτους δύο χιλιάδες δεκατέσσερα (2014) ημέρα Πέμπτη και ώρα 10.00 π.μ και επί της οδού Κηφησίας 7 (5ος όροφος) στους Αμπελοκήπους, όπου και τα γραφεία της, συνήλθε η ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ σε συνεδρίαση μετά από σχετική πρόσκληση του προέδρου της, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα μέλη της Αρχής.

Από τα προσκληθέντα μέλη της Αρχής παρέστησαν κατά τη συνεδρίαση τα ακόλουθα:

**Πρόεδρος:** Δημήτριος Ράικος

**Μέλη:** Καραμανλής Ευάγγελος

Σταθακόπουλος Δημήτριος

Κουλούρη Ιωάννα

Λουρίκας Δημήτριος

Τα λοιπά τακτικά και αναπληρωματικά μέλη, καίτοι προσκληθέντα, δεν προσήλθαν.

**Γραμματέας:** Τσιάβου Στυλιανή

**Εισηγήτρια:** : Βασιλική Σκαρτσούνη, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.

**ΘΕΜΑ:** Υπαγωγή της αστικής μη κερδοσκοπικής εταιρείας με την επωνυμία “Ινστιτούτο Παιδαγωγικών Ερευνών Μελετών της Διδασκαλικής Ομοσπονδίας Ελλάδας” στο εθνικό και κοινοτικό δίκαιο για τις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών

Με το υπ' αριθμ.πρωτ.5382/3.12.2013 έγγραφο-ερώτημα του Ινστιτούτου Παιδαγωγικών Ερευνών – Μελετών της Διδασκαλικής Ομοσπονδίας της Ελλάδας(ΙΠΕΜ-ΔΟΕ)προς την ΕΑΑΔΗΣΥ και ταυτόχρονη κοινοποίηση στη Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος, (ΕΥΔ Ε.Π) “Εκπαίδευση & Δια Βίου Μάθηση” Μονάδα Γ’, το Ινστιτούτο ζήτησε κατάθεση ειδικής γνωμοδότησης της ΕΑΑΔΗΣΥ στην οποία να διευκρινίζεται αν το Ινστιτούτο εμπίπτει ή όχι στο πεδίο εφαρμογής του Ν.4013/2011.

Σε συνέχεια του με υπ' αριθμ.πρωτ.169/15.1.2014 εγγράφου, η ΕΑΑΔΗΣΥ ζήτησε την αποστολή συμπληρωματικών στοιχείων και ακολούθησε η συμπλήρωση του φακέλου, με υπ' αριθμ.πρωτ. 11/17.1.2014 εγγράφου του φορέα και (αριθμ.πρωτ.272/20.1.2014 ΕΑΑΔΗΣΥ).

Με το υπ' αριθμ.πρωτ. 617/6.2.2014 ο φορέας σας εξειδίκευσε το ερώτημα στην υποχρέωση ή μη του ΙΠΕΜ/ΔΟΕ για κράτηση ύψους 0,10% ,υπέρ της ΕΑΑΔΗΣΥ.

Κατόπιν των ανωτέρω, ο φορέας σας επανήλθε με το (υπ' αριθ. Πρωτ. 63/14.03.2014 και έλαβε αριθμ.πρωτ.1281/17.3.2014 από την ΕΑΑΔΗΣΥ), έγγραφο-ερώτημα και ταυτόχρονη κοινοποίηση στην ΕΥΔ Ε.Π. “Εκπαίδευση & Δια Βίου Μάθηση” Μονάδα Γ, με το οποίο ζητείται η γνωμοδότηση της Αρχής: περί υπαγωγής ή μη του ΙΠΕΜ/ΔΟΕ στις διατάξεις του Ν.4013/2011 για συμβάσεις που συνάπτονται μεταξύ του Ινστιτούτου και τρίτων στο πλαίσιο υλοποίησης συγχρηματοδοτούμενων από την Ευρωπαϊκή Ένωση και εθνικούς πόρους Πράξεων το συντομότερο δυνατό, προκειμένου να διασφαλιστεί η εμπρόθεσμη ολοκλήρωση των πράξεων.

## **I. Ιστορικό – Πραγματικά Περιστατικά**

Από τη μελέτη του φακέλου της υπόθεσης προκύπτουν τα εξής :

Τον Νοέμβριο 2011 το Ινστιτούτο Παιδαγωγικών Ερευνών – Μελετών της Διδασκαλικής Ομοσπονδίας υπέβαλε πρόταση για ένταξη στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα(Ε.Π) “Εκπαίδευση και Δια βίου Μάθηση 2007-2013” (Άξονες προτεραιότητας 1&2) πράξεων με τίτλο “Δράσεις ευαισθητοποίησης της εκπαιδευτικής κοινότητας από τους Κοινωνικούς Εταίρους, με αξιοποίηση της εμπειρίας του εκπαιδευτικού στην τάξη, στην Ελλάδα, αλλά και διεθνώς – Διακρατικές συνεργασίες κοινωνικών εταίρων στο χώρο της εκπαίδευσης” στο πλαίσιο της υπ' αριθμ.πρωτ.11939/23.08.2010 Πρόσκλησης 85 (όπως είχε τροποποιηθεί με την 1η και 2η επικαιροποίηση αυτής) την οποία η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος απηύθυνε σε κοινωνικούς εταίρους από το χώρο της εκπαίδευσης.

Οι παραπάνω πράξεις εντάχθηκαν στο Ε.Π με τις υπ' Αριθ.Πρωτ.864/23.0102012 και 865/23.01.2012 Αποφάσεις Ένταξης Πράξης και έκτοτε υλοποιούνται από το Ινστιτούτο ΙΠΕΜ-ΔΟΕ ως Τελικό Δικαιούχο.

Συνεπώς, το Ινστιτούτο κατέστη Δικαιούχος των πράξεων αυτών, ως Κοινωνικός Εταίρος, ενόψει της νομικής του φύσης και της ανεξαρτησίας του από κρατικές/δημόσιες Αρχές, όπως και λοιποί φορείς κοινωνικοί εταίροι, που συμμετέχουν ευρύτατα στην υλοποίηση προγραμμάτων Ευρωπαϊκό Κοινωνικό

Ταμείο. Στο πλαίσιο των παραπάνω Πράξεων, το Ινστιτούτο υπέβαλε στην οικεία διαχειριστική Αρχή Σχέδιο Προκήρυξης Τακτικού Ανοιχτού Διαγωνισμού, με αντικείμενο την προμήθεια φορητών υπολογιστών, για νομικό προέλεγχο τον Νοέμβριο του 2013. Η Ειδική Υπηρεσία, ζήτησε από το Ινστιτούτο, κατάθεση ειδικής γνωμοδότησης της ΕΑΑΔΗΣΥ στην οποία να διευκρινίζεται αν το Ινστιτούτο εμπίπτει ή όχι στο πεδίο εφαρμογής του Ν.4013/2011 .

Επιπροσθέτως έχει προσκομισθεί σύμφωνο αποδοχής όρων της απόφασης ένταξης πράξης, όπου το άρθρο 2 αναφέρεται στην τήρηση κοινοτικών και εθνικών κανόνων και ο δικαιούχος υποχρεούται:

**παρ.1** Να τηρεί την Κοινοτική και Εθνική Νομοθεσία κατά την εκτέλεση της πράξης και ιδίως όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις ,τη βιώσιμη ανάπτυξη, τις κρατικές ενισχύσεις, την ισότητα και μη διάκριση και την προσβασιμότητα ατόμων με αναπηρίες.

**παρ.2** Να δημοσιεύει στην ιστοσελίδα του ή του φορέα στον οποίο υπάγεται και στην ιστοσελίδα της αρχής που ασκεί καθήκοντα διαχείρισης την περιληπτική διακήρυξη δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών αξίας ίσης ή μεγαλύτερης των 15.000 ευρώ και μικρότερης των κατώτατων ορίων που θέτουν τα Π.Δ 60/2007 και 59/2007, καθώς και δημοσίων συμβάσεων υπηρεσιών που απαριθμούνται στο Παράρτημα II Β του Π.Δ.60/2007 και στο Παράρτημα XVII του Π.Δ.59/2007.

Για το Ινστιτούτο Παιδαγωγικών Ερευνών – Μελετών Διδακταλικής Ομοσπονδίας Ελλάδος (Ι.Π.Ε.Μ.Δ.Ο.Ε) ισχύουν τα εξής:

Όπως αναφέρεται στο Καταστατικό: "Ινστιτούτο Παιδαγωγικών Ερευνών – Μελετών Διδακταλικής Ομοσπονδίας Ελλάδος (Ι.Π.Ε.Μ.Δ.Ο.Ε) "

#### Άρθρο 1

Επωνυμία – έδρα – σκοπός – μέσα

Η επωνυμία της εταιρείας είναι: Ινστιτούτο Παιδαγωγικών Ερευνών – Μελετών Διδακταλικής Ομοσπονδίας Ελλάδος που μπορεί να εμφανίζεται με τα αρχικά (Ι.Π.Ε.Μ.Δ.Ο.Ε) " ,που θα τελεί υπό την αιγίδα της Δευτεροβάθμιας Συνδικαλιστικής Οργάνωσης των Δασκάλων και Νηπιαγωγών της Ελλάδος με την επωνυμία ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ(ΔΟΕ), με έδρα την Αθήνα και Γραφεία στην Οδό Ξενοκράτους 15Α,εντός των γραφείων της ΔΟΕ , η διάρκειά της δε θα είναι αορίστου χρόνου.

#### Άρθρο 2

Σκοπός του Ινστιτούτου είναι:

Η έρευνα, μελέτη και και επιστημονική τεκμηρίωση εκπαιδευτικών θεμάτων και ζητημάτων γενικώς, κυρίως δε της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης , ώστε έτσι επεξεργασμένα να τίθενται στον κλάδο προς λήψη σχετικών αποφάσεων για την ανάδειξη, την προώθηση, και την προβολή τους, με στόχο την υλοποίηση των επιστημονικών γι'αυτά πορισμάτων.2.Η επιστημονική, παιδαγωγική και συνδικαλιστική επιμόρφωση των εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης.3.Η ανάληψη πρωτοβουλιών εκμετάλλευσης και αξιοποίησης επιστημονικών πορισμάτων από μελέτες άλλων αντίστοιχων φορέων του εσωτερικού ή του εξωτερικού για εκπαιδευτικά θέματα.4.Η παρακολούθηση της εξέλιξης των εκπαιδευτικών θεμάτων σε

ευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο.

Μέσα για την επίτευξη του σκοπού είναι:

1.Η ανάθεση μελετών και ερευνών σε εκπαιδευτικούς με εμπειρία, γνώση και ενδιαφέρον, σε πανεπιστήμια και παιδαγωγικά τμήματα και σε ειδικούς επιστήμονες ερευνητές.2.Η συνεργασία με αντίστοιχα κέντρα στην Ελλάδα και στο εξωτερικό και με επιστημονικές ενώσεις και σωματεία, ιδιαίτερα δε με ανάλογα κέντρα άλλων εκπαιδευτικών οργανώσεων.3.Η ίδρυση παραρτημάτων της εταιρείας σε άλλες πόλεις, με τη συνεργασία των τοπικών μελών της ΔΟΕ, εφόσον αυτό επιβάλλεται από τις περιστάσεις.4.Η επιμέλεια έκδοσης του Επιστημονικού Βήματος του Δασκάλου.

### Άρθρο 3

#### Έσοδα του Ινστιτούτου

α) Δραχμές 200.000 που διέθεσε ήδη η ΔΟΕ στο ταμείο του Ινστιτούτου ποσό που αποτελεί το πρώτο κεφάλαιο της εταιρείας.

β) Επιχορήγηση κάθε φορά που είναι αναγκαία από τον προϋπολογισμό της ΔΟΕ το ύψος της οποίας εγκρίνεται κάθε φορά από τη Δ.Σ των αντιπροσώπων της ΔΟΕ ύστερα από πρόταση του Διοικητικού της Συμβουλίου και σχετικό αίτημα του Δ.Σ του Ινστιτούτου.

γ)έκτακτη επιχορήγηση εκ μέρους της ΔΟΕ, που αποφασίζεται από το Διοικητικό της Συμβουλίου ύστερα από αίτημα του Δ.Σ του Ινστιτούτου και η οποία όμως δεν μπορεί να ξεπεράσει τις 500.000 δραχμές κάθε χρόνο. Για μεγαλύτερο ποσό αποφασίζει η Γενική Συνέλευση των αντιπροσώπων της.

δ)Έσοδα από τυχόν εκδόσεις του Ινστιτούτου

ε)Έσοδα από τυχόν εκμετάλλευση και αξιοποίηση προγραμμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ή άλλων φορέων μετά από απόφαση του Δ.Σ της ΔΟΕ.

στ)Τα κέρδη από διάφορες προμήθειες και συμβάσεις, τα οποιαδήποτε χρηματικά ποσά που μπορεί να χορηγηθούν από οποιονδήποτε φορέα δημόσιο ή ιδιωτικό, οι προμήθειες από δάνεια ή οι τόκοι από τις καταθέσεις ή την εκμετάλλευση κάθε κινητής ή ακίνητης περιουσίας του, κάθε έσοδο από εκδηλώσεις, εκδόσεις, δωρεές, κληροδοτήματα κ.λ.π. Για την αποδοχή της χρηματοδότησης από ιδιώτες ή φορείς απαιτείται απόφαση του Δ.Σ της Δ.Ο.Ε.

### Άρθρο 4

#### Διοίκηση

Η εταιρεία – Ινστιτούτο...{...}

### Άρθρο 5

#### Αρμοδιότητες

α)Ο Πρόεδρος -Συγκαλεί τις συνεδριάσεις του Δ.Σ και διευθύνει τη συζήτηση σ' αυτές{...}

### Άρθρο 6

#### Απολογισμός – έλεγχος

Το Ινστιτούτο τελεί υπό τον έλεγχο του Διοικητικού Συμβουλίου και της Γενικής Συνέλευσης της ΔΟΕ για τον οποίο και είναι υποχρεωμένο{...}

## Άρθρο 7

### Λύση – Εκκαθάριση

Η Εταιρεία λύεται ύστερα από απόφαση της Γενικής Συνέλευσης {...}

## II. ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Σύμφωνα με τον Ν. 4013/2011 “Σύσταση ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων και Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημοσίων Συμβάσεων – Αντικατάσταση του έκτου κεφαλαίου του ν. 3588/2007 (πτωχευτικός κώδικας)- Προπτωχευτική διαδικασία εξυγίανσης και άλλες διατάξεις” και στα οριζόμενα, μεταξύ άλλων, στο άρθρο 2 αυτού παρ. 1 :

Πεδίο Εφαρμογής – Αρμοδιότητες της Αρχής

1. Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου ως δημόσιες συμβάσεις νοούνται οι δημόσιες συμβάσεις που έχουν ως αντικείμενο την εκτέλεση έργων, την προμήθεια προϊόντων και την παροχή υπηρεσιών, κατά την έννοια των προεδρικών διαταγμάτων 59/2007 (Α’ 63) και 60/2007 (Α’ 64) (Οδηγίες 2004/17/ΕΚ και 2004/18/ΕΚ αντίστοιχα) ανεξαρτήτως όμως της εκτιμώμενης αξίας των συμβάσεων αυτών. [...]

και στην παρ. 2 εδ. ια:

2. Η Αρχή έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες: [...]

ια) Παρέχει συμβουλές στις αναθέτουσες αρχές με δική της πρωτοβουλία ή ύστερα από αιτήματα των τελευταίων, ιδίως κατά το στάδιο εκδίκασης ή εξέτασης προδικαστικών προσφυγών, σχετικά με τη νόμιμη διεξαγωγή των διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων και την ομοιόμορφη εφαρμογή της ευρωπαϊκής και εθνικής νομοθεσίας περί δημοσίων συμβάσεων.

3. Σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 παρ. 9 του Π.Δ. 60/2007 (Α 64) [...] «Αναθέτουσες αρχές» είναι το κράτος, οι αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης, οι οργανισμοί δημοσίου δικαίου και οι ενώσεις μίας ή περισσότερων από αυτές τις αρχές ή ενός ή περισσότερων από αυτούς τους οργανισμούς δημοσίου δικαίου.

Ως «οργανισμός δημοσίου δικαίου», νοείται κάθε οργανισμός: α) ο οποίος έχει συσταθεί με συγκεκριμένο σκοπό την κάλυψη αναγκών γενικού συμφέροντος που δεν εμπίπτουν στον βιομηχανικό ή εμπορικό τομέα, β) ο οποίος έχει νομική προσωπικότητα, και γ) η δραστηριότητα του οποίου χρηματοδοτείται κατά το μεγαλύτερο μέρος από το κράτος, τις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης ή άλλους οργανισμούς δημοσίου δικαίου, ή η διαχείριση του οποίου υπόκειται σε έλεγχο ασκούμενο από τους οργανισμούς αυτούς, ή του οποίου περισσότερο από το ήμισυ των μελών του διοικητικού, του διευθυντικού ή του εποπτικού συμβουλίου, διορίζεται από το κράτος, τις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης ή από άλλους οργανισμούς δημοσίου δικαίου. Οι οργανισμοί και οι κατηγορίες οργανισμών δημοσίου δικαίου που πληρούν τα κριτήρια τα οποία απαριθμούνται στο δεύτερο εδάφιο σημεία α), β) και γ), παρατίθενται στο Παράρτημα III. Οι σχετικοί πίνακες μπορούν να εμπλουτίζονται με την προσθήκη και άλλων οργανισμών ή κατηγοριών οργανισμών δημοσίου δικαίου” [...]

Στο ίδιο άρθρο παρ. δ ορίζεται ότι : “Δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών είναι δημόσιες συμβάσεις, πλην των δημοσίων συμβάσεων έργων ή προμηθειών , οι οποίες έχουν ως αντικείμενο την παροχή των υπηρεσιών που αναφέρονται στο Παράρτημα ΙΙ” .

### III.ΝΟΜΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ

Οι προϋποθέσεις που διατυπώνονται στο άρθρο 2 παρ. 9 του Π.Δ. 60/2007 σχετικά με το τι νοείται οργανισμός δημοσίου δικαίου έχουν **σωρευτικό χαρακτήρα**, κατά πάγια νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου (βλ. μεταξύ άλλων αποφάσεις της 10ης Νοεμβρίου 1998, C-360/96, BFI Holding, Συλλογή 1998, της 10ης Μαΐου 2001, C-223/99 και C-260/99, Agora και Excelsior, Συλλογή 2001, και της 27ης Φεβρουαρίου 2003, C-373/00, Adolf Truley καθώς και απόφαση ΣτΕ (Ασφ.) 219/2013, Πράξη VI Τμήματος Ελ. Συν. 128/2007 και Γνωμοδότηση 201/2004 του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους), ώστε ελλείψει μιας μόνο από τις προϋποθέσεις αυτές, ένας οργανισμός δεν μπορεί να χαρακτηριστεί οργανισμός δημοσίου δικαίου και, συνεπώς, αναθέτουσα αρχή.

Η έννοια των Αναθετουσών Αρχών και ειδικότερα των οργανισμών δημοσίου δικαίου έχει αποτελέσει αντικείμενο πολλών αποφάσεων του ΔΕΚ με τις οποίες έχει πλέον εδραιωθεί η απαρέγκλιτη υιοθέτηση των λειτουργικών κριτηρίων. Ειδικότερα, επί της πρώτης προϋπόθεσης και του προσδιορισμού των αναγκών γενικού συμφέροντος που δεν εμπίπτουν στον βιομηχανικό ή εμπορικό τομέα, το ΔΕΕ έχει επανειλημμένως δεχθεί ότι «ανάγκες γενικού συμφέροντος, που δεν έχουν βιομηχανικό ή εμπορικό σκοπό, συνιστούν οι ανάγκες που αφενός εξυπηρετούνται, κατά κανόνα, κατά τρόπο διαφορετικό από την προσφορά αγαθών ή υπηρεσιών στην αγορά και τις οποίες, αφετέρου, για λόγους που άπτονται του γενικότερου συμφέροντος, επιλέγει να ικανοποιήσει το ίδιο το κράτος ή επί των οποίων επιθυμεί να διατηρήσει καθοριστική επιρροή». (βλ. **C-360/96, BFI Holding, C-223/99 και C-260/99 Agora και Excelsior, C- 393/06 Ing. Aigner**).

Έχει επίσης κριθεί ότι η εξυπηρέτηση αποκλειστικά αναγκών δημοσίου συμφέροντος δεν αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για να θεωρηθεί ένας φορέας ως οργανισμός δημοσίου δικαίου. Προκειμένου να εξακριβωθεί εάν οι ανάγκες που καλύπτονται από τον φορέα δεν έχουν βιομηχανικό ή εμπορικό χαρακτήρα, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το σύνολο των σχετικών νομικών και πραγματικών δεδομένων, όπως οι περιστάσεις υπό τις οποίες συστάθηκε ο οικείος οργανισμός και οι συνθήκες υπό τις οποίες ασκεί τη δραστηριότητά του. Συνεπώς, έχει σημασία να διακριβωθεί, εάν ο συγκεκριμένος οργανισμός δρα υπό συνθήκες ανταγωνισμού, δεδομένου ότι η ύπαρξη τέτοιου ανταγωνισμού θα μπορούσε να αποτελεί ένδειξη ότι πρόκειται για ανάγκη γενικού συμφέροντος η οποία έχει βιομηχανικό ή εμπορικό χαρακτήρα, χωρίς όμως η ύπαρξη αναπτυσσόμενου ανταγωνισμού να οδηγεί εφ' εαυτής στο συμπέρασμα ότι δεν υπάρχει **ανάγκη γενικού συμφέροντος μη βιομηχανικού ή εμπορικού χαρακτήρα (ΔΕΚ 18/2001)**.

Επιπλέον, δεν παίζει κανένα ρόλο το ότι μεταξύ των σκοπών ενός νομικού προσώπου συγκαταλέγονται και άλλοι, άσχετοι με την εξυπηρέτηση αναγκών δημοσίου συμφέροντος. Το στοιχείο που θα πρέπει να εξετάζεται είναι το κατά πόσο εξακολουθούν να καλύπτονται από τη δραστηριότητά του και τέτοιες

ανάγκες.

Αντιπροσωπευτική της άποψης αυτής είναι και η Απόφαση Mannesman του ΔΕΚ, με την οποία κρίθηκε ότι είναι παντελώς αδιάφορο για τον χαρακτηρισμό ενός φορέα ως οργανισμού δημοσίου δικαίου το ότι αυτός ασκεί και άλλες δραστηριότητες πέραν αυτής που συνδέεται με την κάλυψη αναγκών δημοσίου συμφέροντος (ΔΕΚ C-44/1996, Mannesman Anlagbau Austria).

**Επί της πρώτης προϋπόθεσης και ενόψει όλων των παραπάνω : Στην συγκεκριμένη περίπτωση, το αντικείμενο δραστηριότητας του Ινστιτούτο Παιδαγωγικών Ερευνών Μελετών Διδακταλικής Ομοσπονδίας Ελλάδας ικανοποιεί ανάγκες γενικού συμφέροντος.**

Πιο συγκεκριμένα ο σκοπός του ΙΠΕΜ-ΔΟΕ όπως αναφέρεται και στο καταστατικό του στο άρθρο 2 είναι:

1)η έρευνα, μελέτη και επιστημονική τεκμηρίωση εκπαιδευτικών θεμάτων και ζητημάτων γενικώς{...}με στόχο την υλοποίηση των επιστημονικών γι'αυτά πορισμάτων.2)Η επιστημονική, παιδαγωγική και συνδικαλιστική επιμόρφωση των εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης 3) Η ανάληψη πρωτοβουλιών εκμετάλλευσης{...}για εκπαιδευτικά θέματα. 4) Η παρακολούθηση της εξέλιξης{...}και παγκόσμιο επίπεδο.

Από τους σκοπούς αυτούς προκύπτει ότι οι ανάγκες που καλύπτονται από τον εν λόγω φορέα,το ΙΠΕΜ-ΔΟΕ, δεν έχουν κατ αρχήν βιομηχανικό ή εμπορικό χαρακτήρα περαιτέρω οι συνθήκες υπό τις οποίες ασκεί τη δραστηριότητά του ο εν λόγω οργανισμός δεν εμφανίζονται να είναι συνθήκες ανταγωνισμού. Ούτε και η εν λόγω σύμβαση εντάσσεται στο πλαίσιο ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας σαφώς διακρινόμενης και υπαγόμενης στον ανταγωνισμό.

**Επί της δεύτερης προϋπόθεσης: “οργανισμός δημοσίου δικαίου” ο οποίος έχει νομική προσωπικότητα**

Το Ινστιτούτο πληρεί την συγκεκριμένη προϋπόθεση, διότι έχει νομική προσωπικότητα, αφού είναι Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου, Αστική Μη κερδοσκοπική Εταιρεία με την επωνυμία ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ – ΜΕΛΕΤΩΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ(Ι.Π.Ε.Μ.Δ.Ο.Ε) των άρθρων 741 επ. του Αστικού Κώδικα με στόχο την έρευνα, μελέτη και επιστημονική τεκμηρίωση εκπαιδευτικών θεμάτων και ζητημάτων γενικώς{...}με στόχο την υλοποίηση των επιστημονικών γι'αυτά πορισμάτων.

**Επί της τρίτης προϋπόθεσης : Σχέση εξάρτησης φορέα από το Κράτος**

Ως “οργανισμός δημοσίου δικαίου”, νοείται κάθε οργανισμός η δραστηριότητα του οποίου χρηματοδοτείται κατά το μεγαλύτερο μέρος από το κράτος, τις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης ή άλλους οργανισμούς δημοσίου δικαίου.

Κατά πάγια νομολογία του ΔΕΚ, ορίζεται ότι κάθε ένα από τα εναλλακτικά κριτήρια που περιλαμβάνονται στο άρθρο 1 παρ.9 περ .γ) της οδηγίας 2004/18/ΕΚ αντικατοπτρίζει την στενή σχέση εξαρτήσεως ενός οργανισμού προς το κράτος, τους ΟΤΑ ή άλλους οργανισμούς δημοσίου δικαίου. Η εν λόγω εξάρτηση από τις δημόσιες αρχές εκδηλώνεται είτε μέσω της κατά πλειοψηφία χρηματοδότησης του οικείου οργανισμού από τις δημόσιες αρχές, ή μέσω του διορισμού του ημίσεος του αριθμού των μελών της διοίκησής του

από αυτές ή μέσω του ελέγχου της διαχείρισης του.

Επιπροσθέτως, το ΔΕΚ παγίως έχει αποφανθεί ότι η έννοια του οργανισμού δημοσίου δικαίου πρέπει να ερμηνεύεται βάσει λειτουργικών κριτηρίων, λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο των σχετικών νομικών και πραγματικών δεδομένων, όπως οι περιστάσεις υπό τις οποίες συστάθηκε ο οικείος οργανισμός και οι συνθήκες υπό τις οποίες ασκεί τις δραστηριότητές του.

**( C-380/98 University of Cambridge, C – 237/99 Επιτροπή κατά Γαλλίας).**

Λαμβάνοντας υπόψη τα σχετικά νομικά και πραγματικά δεδομένα το ΙΠΕΜ-ΔΟΕ δεν εμφανίζει σχέση οικονομικής ή άλλης εξάρτησης από το κράτος καθότι κατ'αρχήν δεν χρηματοδοτείται κατά πλειοψηφία από τις δημόσιες αρχές, ούτε και τα μέλη της διοίκησής του διορίζονται κατά το ήμισυ του αριθμού τους από τις δημόσιες αρχές, ούτε και αυτές ελέγχουν τη διαχείρισή του. Ειδικότερα σε ότι αφορά το κριτήριο της κατά πλειοψηφία χρηματοδότησης από τις δημόσιες αρχές, το ΔΕΕ έχει κρίνει πρόσφατα στην υπόθεση **(C-526/11 IVD GmbH&Co.KG κατά Arztekammer Westfalen- Lippe)** ότι οργανισμός που χρηματοδοτείται κατά κύριο λόγο από εισφορές των μελών του, το ποσό των οποίων καθορίζεται και εισπράττεται από τον ίδιο τον οργανισμό, δεν πληρεί το κριτήριο της χρηματοδότησης κατά το μεγαλύτερο μέρος από τις δημόσιες αρχές.

Στην περίπτωση του ΙΠΕΜ- ΔΟΕ, το Ινστιτούτο χρηματοδοτείται κατά κύριο λόγο σύμφωνα με το καταστατικό του στο άρθρο 3 από ποσά που διέθεσε η ΔΟΕ στο ταμείο του Ινστιτούτου. Αντίστοιχα στο καταστατικό της ΔΟΕ, στο άρθρο 45 που αναφέρεται στα έσοδά της στο άρθρο 1 “ τα τακτικά έσοδα της ΔΟΕ είναι οι ετήσιες συνδρομές των μελών της, που καθορίζονται από τη Γενική Συνέλευση και τα έσοδα από την ακίνητη περιουσία της. Άρθρο 2 “έκτακτα έσοδα της Δ.Ο.Ε. είναι οι έκτακτες συνδρομές των μελών της που εμφανίζονται πάλι από τη Γενική Συνέλευση και τα έσοδα από εκδόσεις, δωρεές, κληρονομίες, γιορτές, εκποίηση υλικού κ.λ.π. Άρθρο 3 “Τα έσοδα της ΔΟΕ διατίθενται: α)Για μισθούς του υπαλληλικού προσωπικού. β)Για έξοδα των γραφείων. {.....}

**Άρα, συνεπώς ο προβλεπόμενος τρόπος χρηματοδότησης του ΙΠΕΜ-ΔΟΕ, σύμφωνα με τη νομολογία του ΔΕΕ δεν ικανοποιεί το κριτήριο της κατα πλειοψηφίας χρηματοδότησης από δημόσιες αρχές.**

Εντούτοις, από τη νομολογία του ΔΕΚ προκύπτει επίσης ότι είναι δυνατόν να κριθεί ότι ένας φορέας που καταρχήν δεν ανήκει στον δημόσιο τομέα, δηλαδή έχει στενή σχέση εξάρτησης προς άλλη αρχή για το εν λόγω διάστημα, αποτελεί αναθέτουσα αρχή για ένα συγκεκριμένο χρονικό διάστημα. **( C-380/98 University of Cambridge).**

Για να καθοριστεί λοιπόν αν ένας οργανισμός μπορεί να χαρακτηριστεί “Αναθέτουσα αρχή” πρέπει να λαμβάνεται υπόψη “η ακριβής χρηματοοικονομική κατάσταση του οργανισμού αυτού και να διασφαλίζεται ότι η εν λόγω διαδικασία είναι σε κάποιο βαθμό προβλέψιμη δεδομένου ότι η χρηματοδότηση ενός οργανισμού όπως το πανεπιστήμιο μπορεί να διαφέρει από το ένα έτος στο άλλο”. **(σκέψη 38 Υπόθεση University of Cambridge ).**

Συγκεκριμένα, ο χαρακτηρισμός ενός οργανισμού όπως το πανεπιστήμιο ως “Αναθέτουσας αρχής” πρέπει να γίνεται επί ετήσιας βάσεως και το οικονομικό έτος κατά το οποίο κινείται η διαδικασία συνάψεως



συγκεκριμένης δημόσιας σύμβασης πρέπει να θεωρείται ως το καταλληλότερο διάστημα για τον υπολογισμό του τρόπου χρηματοδότησης του οργανισμού αυτού. Ένας οργανισμός, ο οποίος, κατά την ημερομηνία κινήσεως της διαδικασίας συνάψεως δημόσιας σύμβασης αποτελεί αναθέτουσα αρχή υπό την έννοια των οδηγιών 92/50,93/36, και 93/37(ο οποίος αναπαράγεται και στο νεότερο θεσμικό πλαίσιο της οδηγίας 2004/18/ΕΚ) εξακολουθεί για τις ανάγκες της δημόσιας αυτής συμβάσεως να υπόκειται στις επιταγές των οδηγιών αυτών μέχρι την περάτωση της οικείας σύμβασης. (C-380 Υπόθεση University of Cambridge).

**Με άλλα λόγια, η κατ'αρχήν μη ύπαρξη κατά πλειοψηφία χρηματοδότησης από δημόσιες αρχές δεν αποκλείει το ενδεχόμενο της κατά περίπτωση για ένα διάστημα και δημόσιας χρηματοδότησης η οποία θα καθιστά τον χρηματοδοτούμενο φορέα αναθέτουσα αρχή για τους σκοπούς της εφαρμογής της σχετικής νομοθεσίας.**

Για να συμβαίνει όμως αυτό θα πρέπει οι καταβολές στις οποίες προβαίνει η δημόσια αρχή προς τον οργανισμό να χρηματοδοτούν τις δραστηριότητες του ενδιαφερόμενου οργανισμού χωρίς συγκεκριμένη αντιπαροχή.(σκέψη 21 Υπόθεση University of Cambridge) ή αν τυχόν υπάρχει αντιπαροχή η δημόσια αρχή που χρηματοδοτεί τον οργανισμό, να μην έχει οικονομικό συμφέρον για την πραγματοποίηση της παροχής. ( Υπόθεση University of Cambridge σκέψη 24 a contrario).

Από τα παραπάνω συνάγεται ότι το ΙΠΕΜ-ΔΟΕ , το οποίο δεν είναι αντικείμενο κατά πλειοψηφία χρηματοδότησης, θα μπορούσε να καταστεί ad hoc αναθέτουσα αρχή για ένα συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις της υπόθεσης Cambridge όπως αυτές εξετάθησαν παραπάνω.

Πράγματι οι οικονομικές παροχές από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα(Ε.Π)“Εκπαίδευση και Δια βίου Μάθηση 2007-2013” (Άξονες προτεραιότητας 1&2) πράξεων με τίτλο “Δράσεις ευαισθητοποίησης της εκπαιδευτικής κοινότητας από τους Κοινωνικούς Εταίρους, με αξιοποίηση της εμπειρίας του εκπαιδευτικού στην τάξη , στην Ελλάδα, αλλά και διεθνώς - Διακρατικές συνεργασίες κοινωνικών εταίρων στο χώρο της Εκπαίδευσης προς το ΙΠΕΜ τείνουν να χρηματοδοτήσουν ή να υποστηρίξουν τις δραστηριότητες του ενδιαφερόμενου οργανισμού μέσω χρηματοοικονομικής ενίσχυσης που καταβάλλεται χωρίς συγκεκριμένη αντιπαροχή υπηρεσιών από μέρους του. Συγκεκριμένα, προς εκπλήρωση της γενικότερης αποστολής του το ΙΠΕΜ-ΔΟΕ έλαβε χρηματοδότηση από το επιχειρησιακό πρόγραμμα για την προμήθεια Ηλεκτρονικών Υπολογιστών. Επιπροσθέτως, όπως έχει ήδη αναφερθεί, το ΙΠΕΜ-ΔΟΕ έχει προβεί σε σύμφωνο αποδοχής όρων της απόφασης ένταξης της πράξης.

Προς επίρρωση των ανωτέρω, σύμφωνα με την υπ' αριθμ.240/06 γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, αναφέρεται ότι η κρατική και κοινοτική συμμετοχή για όλες τις πράξεις που εντάσσονται στα επιχειρησιακά προγράμματα, τις κοινοτικές πρωτοβουλίες και το ταμείο συνοχής θεωρούνται δημόσιες επενδύσεις και ως εκ τούτου χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό δημοσίων επενδύσεων.

Κατά την υλοποίηση δε των πιο πάνω πράξεων , που εντάσσονται σε επιχειρησιακό πρόγραμμα του Γ'ΚΠΣ και χρηματοδοτούνται από τον κρατικό προϋπολογισμό μέσω του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων, υποχρεούνται οι τελικοί δικαιούχοι των πράξεων αυτών να τηρούν, όχι μόνο την κοινοτική, αλλά συμπληρωματικώς και επικουρικώς και την εθνική νομοθεσία που ρυθμίζει, πλην άλλων, τις δημόσιες συμβάσεις. Η τοιαύτη δε υποχρέωση εφαρμογής της εθνικής νομοθεσίας, συμπληρωματικώς και επικουρικώς προς τους κοινοτικούς κανονισμούς και οδηγίες, **υφίσταται ανεξαρτήτως του εάν οι τελικοί δικαιούχοι των πράξεων δεν υπάγονται στις διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας, είτε λόγω της νομικής τους μορφής, είτε διότι ρητά εξαιρούνται της εφαρμογής των διατάξεων αυτών, με βάση το κανονιστικό πλαίσιο που τους διέπει.**

Κατόπιν των προεκτεθέντων, επί του ανωτέρω ερωτήματος , η Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ αποφαινεται ότι:

Το ΙΠΕΜ-ΔΟΕ λάμβανε, εν προκειμένω κατά πλειοψηφία χρηματοδότηση από δημόσιες αρχές και συγκεκριμένα με την ένταξη της πράξης του στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα(Ε.Π)“Εκπαίδευση και Δια βίου Μάθηση 2007-2013” (Άξονες προτεραιότητας 1&2) με την οποία καθίσταται αναθέτουσα Αρχή από την ημερομηνία κινήσεως της διαδικασίας συνάψεως της σύμβασης και μέχρι την περάτωση αυτής.

Το ΙΠΕΜ-ΔΟΕ για την εν λόγω διαγωνιστική διαδικασία αποτελεί αναθέτουσα Αρχή με εφαρμοστέο θεσμικό πλαίσιο το ενωσιακό και εθνικό δίκαιο των δημοσίων συμβάσεων.

Ειδικότερα, το ΙΠΕΜ-ΔΟΕ, για την διαγωνιστική διαδικασία υπάγεται στο Π.Δ.60/2007, άρα οφείλει να διενεργεί διαγωνισμό όπως προβλέπει το παραπάνω προεδρικό διάταγμα και να ακολουθεί τους κανόνες που προκύπτουν από αυτό.

Εξ'αυτού του λόγου, έλκει και στο πεδίο εφαρμογής του Ν.4013/2011 “Σύσταση ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων και Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημοσίων Συμβάσεων – Αντικατάσταση του έκτου κεφαλαίου του ν. 3588/2007 (πτωχευτικός κώδικας)- Προπτωχευτική διαδικασία εξυγίανσης και άλλες διατάξεις” και στα οριζόμενα, μεταξύ άλλων, στο άρθρο 2 αυτού παρ. 1

**Αθήνα 15 Μαΐου 2014**

**ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ**

**Ο Πρόεδρος**

**Ο Συντάκτης**

**Σταθακόπουλος Δημήτριος**

**Ράϊκος Δημήτριος**

